

233.

**Rozporządzenie Ministra Zdrowia
Publicznego**

z dnia 20 marca 1922 r.

w przedmiocie wykonania ustawy o uprawnieniach do wykonywania czynności felczerskich.

Na mocy art. 9 ustawy z dnia 1 lipca 1921 r. o uprawnieniach do wykonywania czynności felczerskich (Dz. U. R. P. № 64, poz. 396), zarządza się co następuje:

§ 1. Do wykonywania czynności felczerskich uprawnione są osoby, które złożyły: a) dowód polskiej przynależności państwowej i b) zaświadczenie ukończenia warszawskiej szkoły felczerskiej lub równorzędnej szkoły rosyjskiej przed dn. 27 listopada 1917 r. bądź zaświadczenie o złożeniu egzaminu przed b. ros. gubernialnym urzędem lekarskim przed dn. 27 listopada 1917 r., albo przed komisją egzaminacyjną felczerską Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Dowody wyżej wymienione winny być złożone we właściwym urzędzie administracyjnym I instancji wraz z podaniem o rejestrację w przeciągu trzech miesięcy od daty ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Urzędy te po stwierdzeniu, że nadesłane dowody odpowiadają przepisanyemu wymogom, wpiszą osoby zainteresowane do rejestru felczarów i wydadzą odpowiednie zaświadczenie.

§ 2. W wypadkach, kiedy dowody wskazane w § 1 p. b) będą nasuwały wątpliwości, urzędy I instancji prześlą w drodze służbowej sprawę do decyzji Ministerstwa Zdrowia Publicznego, dołączając do akt opinję właściwego zgromadzenia felczarów.

§ 3. Osoby, które w terminie określonym w § 1 niniejszego rozporządzenia nie zostaną zarejestrowane, nie mogą wykonywać czynności felczerskich, co nie pozbawia je prawa późniejszego zgłoszenia się do rejestracji.

§ 4. Tylko osoby, które w myśl przepisów § 1 otrzymują odpowiednie zaświadczenie mają prawo do wykonywania czynności felczerskich i używania tytułu felczera. Tytuł felczera nie może być uzupełniony przez żadne dodatki. Felczery, którzy otrzymali tytuł starszego felczera przed wejściem w życie powołanej na wstępie ustawy, tytuł ten nadal zachowują.

§ 5. O każdej zmianie stałego zamieszkania obowiązani są felczery zawiadamiać zarówno właściwy dla nowego miejsca zamieszkania urząd administracyjny I instancji, jak również urząd właściwy dla dotychczasowego ich miejsca zamieszkania.

§ 6. Wykonywanie czynności felczerskich dozwolone jest wyłącznie na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

§ 7. Felczery uprawnieni są do udzielenia pomocy lekarskiej przed przybyciem lekarza; stałe samodzielne leczenie jest im wzbronione.

W wypadkach nagłych, zagrażających niebezpieczeństwem życia jako to: krwotok, ciężkie uszkodzenie cieleśne, otrucie, utonięcie, uduszenie, porażenie słoneczne, zamrożenie, oparzenie, ukąszenie przez zwierzęta wściekle lub podejrzane o wściekliznę i t. p. felczer obowiązany jest do udzielenia pierwszej pomocy; o ile stan chorego jest nadal ciężki, felczer obowiązany jest zwrócić uwagę otoczenia na konieczność wezwania lekarza.

§ 8. Przy wykonywaniu czynności pielęgnarskich felczery powinni stosować się do zleceń i wskazówek lekarza.

§ 9. Wydawane przez felczarów świadectwa szczyptenia ospy o ile mają być przedstawione do instytucji rządowych powinny być potwierdzone przez władzę administracyjną I instancji.

§ 10. W razie stwierdzenia lub podejrzenia co do choroby zakaźnej felczer jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia o tem właściwej władzy komunalnej (ustawa z dn. 25 lipca 1919 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych D. U. R. P. № 67, poz. 402).

Rola felczera w tych przypadkach ogranicza się do udzielenia pierwszej pomocy, o ile stan chorego tego wymaga, do wykonywania dezynfekcji bieżącej, asystowanie w razie potrzeby przy przewiezieniu chorego do szpitali, wreszcie do pouczenia otoczenia o sposobach szerzenia się zarazy i jej niebezpieczeństwie.

§ 11. Leczenie chorób wenerycznych jest felczarom wzbronione, nie wolno przeto felczarom umieszczać w pismach ogłoszeń o udzielaniu porad w chorobach wenerycznych.

§ 12. Do czynności chirurgicznych z zakresu małej chirurgji należą wszystkie proste zabiegi, nie wymagające zastosowania znieczulenia miejscowego lub ogólnego; zaliczają się tu: nakładania opatrunków, tamowanie krwotoków, prowizoryczne ustalenie złamań, usuwanie ciał obcych, przyczem o ile się znajdują w uchu, wolno posługiwać się jedynie przepłukiwaniem, wypuszczanie moczu, przyczem dozwala się stosowanie jedynie cewnika miękkiego bez przewodnika, przepłukiwanie żołądka, wstrzykiwanie podskórne; — nie wolno natomiast wykonywać żadnych zabiegów krwawych i wszelkich zabiegów na narządach płciowych kobiet ciężarnych, rodzących, położnic oraz wstrzykiwań śródmięśniowych lub śródżylnych. Narzędzia, którymi posługuje się felczer, powinny być przed użyciem dokładnie wyjałowione.

§ 13. Na receptach obowiązani są felczery przed swym podpisem, złożonym z imienia i nazwiska, kłaść całkowity tytuł „felczer”.

§ 14. Lekarstwa z przepisu felczera winny być przygotowywane i wydawane zgodnie z wymaganiami ustaw i rozporządzeń obowiązujących co do wydawania leków z aptek za receptami lekarzy z zachowaniem przepisów §§ 15, 16, 17 i 18 niniejszego rozporządzenia.

§ 15. Recepty felczarów, wpływające do apteki, winny być wpisywane do oddzielnych ksiąg receptowych, zatytułowanych „Księga recept felczerskich”

i posiadać osobną numerację. Przy oznaczeniu nazwiska przepisującego felczera winien być wyraźnie przed nazwiskiem umieszczony wyraz „felczer”.

§ 16. Lekarstwa mogą być wydawane przez apteki jedynie z przepisu felczerów, uprawnionych do wykonywania czynności felczerskich w myśl § 4 niniejszego rozporządzenia.

§ 17. Felczerzy mają prawo przepisywać jedynie te leki, które objęte są każdorazowo obowiązującą farmakopeą, zabrania im się zapisywać leki zamieszczone w spisie A dołączonym do rozporządzenia Ministra Zdrowia Publicznego z dn. 22 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P. № 11, poz. 100).

§ 18. Lekarstwa za receptami felczerów mogą być wydawane tylko przez apteki, znajdujące się na obszarach wymienionych w § 6 niniejszego rozporządzenia.

§ 19. Przygotowywanie i sprzedaż leków jest felczerom wzbronione.

§ 20. Felczerzy podlegają nadzorowi właściwych władz administracyjnych I instancji.

§ 21. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą pociągani do odpowiedzialności na mocy ogólnych postanowień karnych.

§ 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Minister Zdrowia Publicznego:
Chodźko

234.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Kolei Żelaznych

dnia 10 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie ustalenia rodzajów kotłów parowych, podlegających nadzorowi względnie bezpośredniemu dozorowi Ministra Kolei Żelaznych.

Na mocy art. 2 ustawy z dnia 31 maja 1921 r. o nadzorze nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. № 50 poz. 303) w brzmieniu ustawy z dnia 6 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. № 108 poz. 786) oraz w związku z § 1 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 27 stycznia 1922 r. w przedmiocie wykonywania dozoru nad kotłami parowymi (Dz. U. R. P. № 10 poz. 80) zarządza się co następuje:

§ 1. Następujące rodzaje kotłów parowych podlegają tak nadzorowi jako też bezpośredniemu dozorowi Ministra Kolei Żelaznych:

- 1) Kotły parowozowe i ustawiane w wagonach kolejowych kolei żelaznych normalnych i dojazdowych użyteczności publicznej przy budowie i eksploatacji tych kolei;

- 2) kotły parowozów kolei fabrycznych, o ile te parowozy wchodzi na tory kolei żelaznych normalnych i dojazdowych użyteczności publicznej.

§ 2. Następujące rodzaje kotłów parowych podlegają bezpośredniemu dozorowi Ministra Kolei Żelaznych:

- 1) Wszelkie inne prócz wymienionych w § 1 rozporządzenia niniejszego kotły parowe używane na kolejach żelaznych normalnych i dojazdowych użyteczności publicznej przy budowie i eksploatacji tych kolei;
- 2) kotły parowe używane w urządzeniach i przedsiębiorstwach kolejowych, zarządzanych przez władze kolejowe.

§ 3. Minister Kolei Żelaznych wydaje przepisy o budowie, ustawianiu i dozorze kotłów parowych, wymienionych w § 1 rozporządzenia niniejszego, udziela pozwoleń na ich ustawianie, przenoszenie i używanie oraz wykonywa bezpośredni dozór nad nimi.

§ 4. Odnosnie do kotłów wymienionych w § 2 niniejszego rozporządzenia Minister Kolei Żelaznych wydaje pozwolenia na ich ustawianie, przenoszenie i używanie oraz wykonywa bezpośredni dozór nad nimi na mocy przepisów ogólnych, zawartych w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 listopada 1921 r. w przedmiocie przepisów o budowie, ustawianiu i dozorze kotłów parowych używanych na lądzie (Dz. U. R. P. № 103 poz. 744).

Wyłączone są z pod bezpośredniego dozoru Ministra Kolei Żelaznych i podlegają bezpośredniemu dozorowi Ministra Przemysłu i Handlu kotły parowe przedsiębiorców prywatnych podejmujących na kolejach żelaznych normalnych i dojazdowych użyteczności publicznej roboty stałe lub czasowe.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu i Handlu:
Stefan Ossowski

Minister Kolei Żelaznych:
J. Marynowski

235.

Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych

z dnia 11 kwietnia 1922 r.

o uzupełnieniu art. 24 Przepisów przewozowych, obowiązujących na kolejach polskich.

Na mocy dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. o tymczasowym przekazaniu Ministrowi Komunikacji prawa wydawania przepisów o przewozie podróży, bagażu i towarów oraz ustalania taryf przewozowych na kolejach polskich (Dz. P. P. P. № 14, poz. 152) i w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu zarządza się co następuje: